

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 280/2013
22.01.2014. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Нате Месаровић, Горана Чавлине и Веска Крстајића, чланова већа, са саветником Олгицом Козлов, записничарем, у кривичном предмету окривљене Б.Р., због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 831/13 од 24.12.2013. године, поднетом против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 3175/13 од 02.07.2013. године, у седници већа одржаној 22.01.2014. године, једногласно је, донео:

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 831/13 од 24.12.2013. године, као основан, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 3175/13 од 02.07.2013. године и Вишег суда у Београду К 1515/10 од 22.03.2013. године, тако што Врховни касациони суд према окривљеној Б.Р., на основу члана 422. тачка 3. Законика о кривичном поступку.

ОДБИЈА ОПТУЖБУ

да је: током 2003, 2004. и 2005. године у Б. – С., као одговорно лице, власник Агенције за књиговодствене услуге С. у ком својству је обављала књиговодствене послове за СЗТР С., власништво оштећеног М.Г., искористила свој службени положај и тиме себи прибавила имовинску корист и оштећеном М.Г. нанела штету, на тај начин што је у својству власника Агенције С. закључила са оштећеним М.Г. власником СЗТР С. уговор о пружању књиговодствених услуга и вођењу пословних књига, па је затим у више наврата, без правног основа, са рачуна СЗТР С. пренела новчана средства на рачуне других самосталних трговинских радњи, за које је, такође обављала књиговодствене услуге и тиме оштећеном нанела штету и то:

- дана 01.04.2003. године, пренела новчани износ од ... динара на рачун СТР С.,
- дана 27.10.2003. године, пренела новац у износу од ... динара на рачун СТР Д.,
- дана 29.10.2003. године, пренела новац у износу од ... динара на рачун СТУР Ч.В.,

- дана 29.10.2003. године, пренела новац у износу од ... динара на рачун СТР С.,
- дана 31.10.2003. године, пренела новац у износу од ... динара на рачун СТР С.,
- дана 25.11.2003. године, пренела новац у износу од ... динара на рачун СТУР Ч.В.,
- дана 15.01.2004. године, пренела новац у износу од ... динара на рачун СТР С.,
- дана 16.01.2004. године, пренела новац у износу од ... динара на рачун СТУР Ч.В.,
- дана 23.01.2004. године, пренела новац у износу од ... динара на рачун СТР Б.,
- дана 27.01.2004. године, пренела новац у износу од ... динара на рачун СТР С.,
- дана 30.01.2004. године, пренела новац у износу од ... динара на рачун И.О.,
- дана 06.02.2004. године, пренела новац у износу од ... динара на рачун СТУР Ч.В.,
- дана 24.03.2004. године, пренела новац у износу од ... динара на рачун СТР С.,

те је, у више наврата, са рачуна СЗТР С. подизала готов новац који је задржавала за себе и тиме себи прибавила имовинску корист, а оштећеном нанела штету па је тако:

- дана 10.08.2004. године, подигла новац у износу од 50.000,00 динара,
- дана 11.08.2004. године, подигла новац у износу од 37.000,00 динара и износ од 45.000,00 динара,
- дана 18.08.2004. године, подигла новац у износу од 49.800,00 динара и износ од 49.500,00 динара,
- дана 19.08.2004. године, подигла новац у износу од 49.700,00 динара и износ од 49.800,00 динара,
- дана 24.08.2004. године, подигла новац у износу од 49.800,00 динара,
- дана 31.08.2004. године, подигла новац у износу од 25.000,00 динара,
- дана 02.09.2004. године, подигла новац у износу од 49.500,00 динара и износ од 49.800,00 динара,
- дана 30.09.2004. године, подигла новац у износу од 49.800,00 динара и износ од 49.600,00 динара,
- дана 21.12.2004. године, подигла новац у износу од 29.827,80 динара,
- дана 29.12.2004. године, подигла новац у износу од 49.800,00 динара,
- дана 30.12.2004. године, подигла новац у износу од 47.050,00 динара,
- дана 14.01.2005. године, подигла новац у износу од 27.041,00 динара,
- дана 20.01.2005. године, подигла новац у износу од 39.500,00 динара и износ од 35.000,00 динара,
- дана 03.02.2005. године, подигла новац у износу од 40.000,00 динара,
- дана 10.02.2005. године, подигла новац у износу од 49.800,00 динара и износ од 19.200,00 динара и
- дана 16.03.2005. године, подигла новац у износу од 29.500,00 динара,

- чиме би извршила кривично дело злоупотребе положаја одговорног лица из члана 234. став 1. Кривичног законика.

Трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К 1515/10 од 22.03.2013. године, окривљена Б.Р. оглашена је кривом због извршеног кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 242. став 4. у вези става 1. Кривичног закона Републике Србије, за које дело јој је суд изрекао условну осуду тако што јој је утврдио казну затвора у трајању од једне године и истовремено одредио да се утврђена казна неће извршити уколико окривљена у року од четири године не изврши неко ново кривично дело и уколико у року од три месеца од дана правноснажности пресуде оштећеном Г.М. власнику СЗТР С. плати на име имовинско-правног захтева износ од 1.295.138,80 динара. Овом пресудом, на основу члана 206. став 2. ЗКП-а окривљена је обавезана да оштећеном Г.М. власнику СЗТР С. на име имовинско-правног захтева плати износ од 1.295.138,80 динара, док је оштећени за евентуални вишак преко досуђеног имовинско-правног захтева упућен на парнични поступак.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 3175/13 од 02.07.2013. године одбијене су, као неосноване, жалбе Вишег јавног тужиоца у Београду, окривљене Б.Р. и браниоца окривљене адвоката Б.Л., а пресуда Вишег суда у Београду К 1515/10 од 22.03.2013. године је потврђена.

Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости Ктз 831/13 од 24.12.2013. године против пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 3175/13 од 02.07.2013. године, због повреде кривичног закона из члана 369. тачка 3. Законика о кривичном поступку у вези са чланом 5. став 2. Кривичног законика и чланом 103. тачка 6, те чланом 104. став 6. Кривичног законика, са предлогом да Врховни касациони суд донесе пресуду којом ће усвојити захтев и преиначити пресуду Апелационог суда у Београду Кж1 3175/13 од 02.07.2013. године, те на основу члана 422. тачка 3. ЗКП-а донети пресуду којом се према окривљеној Б.Р. одбија оптужба због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 1. КЗ, због застарелости кривичног гоњења.

Врховни касациони суд је, у смислу члана 488. став 1. ЗКП-а, након достављања примерка захтева за заштиту законитости поднетог од стране Републичког јавног тужиоца Ктз 831/13 од 24.12.2013. године, браниоцу окривљене Б.Р., адвокату Б.Л., одржао седницу већа у смислу члана 490. ЗКП-а, о којој није обавестио Републичког јавног тужиоца нити браниоца окривљене, налазећи да није неопходно њихово присуство седници већа и да није од значаја за доношење одлуке, на којој седници је размотрио списе предмета са пресудом против које је захтев поднет, те је по оцени навода и предлога у захтеву, уз примену члана 604. ЗКП-а („Службени гласник РС“, бр.72 од 28.09.2011. године) нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

Из списка предмета произлази да је Окружни јавни тужилац у Београду оптужницом Кт 789/07 од 20.08.2009. године, под тачком 1, окривљеној Б.Р. ставио на терет извршење кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 4. у вези става 3. и 1. Кривичног законика (у периоду од 01.01.2002. године до 30.04.2005. године). Истом оптужницом, под тачком 2, окривљеној Б.Р. стављено је на терет извршење кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. Кривичног законика, за које дело је на главном претресу одржаном пред Вишим судом у Београду решењем К 1515/10 од 20.03.2013. године раздвојен кривични поступак.

Пресудом Вишег суда у Београду К 1515/10 од 22.03.2013. године, којом је окривљена Б.Р. оглашена кривом због извршеног кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 242. став 4. у вези става 1. Кривичног закона Републике Србије, примењен је кривични закон који је важио у време извршења кривичног дела, а обухваћене су радње окривљене Б.Р. предузете у периоду од 01.04.2003. године до 16.03.2005. године, док су радње предузете током 2002. године као и радња предузета 11.01.2003. године изостављене из чињеничног описа кривичног дела јер је суд нашао да је за те радње наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења 11.01.2013. године у смислу одредаба члана 95. и 96. Основног кривичног закона.

Чланом 5. став 1. Кривичног законика прописано је да се на учиниоца кривичног дела примењује закон који је важио у време извршења кривичног дела, док је чланом 5. став 2. КЗ, прописано да ће се, ако је после извршења кривичног дела измењен закон, једном или више пута, применити закон који је најблажи за учиниоца.

У време извршења кривичног дела од 01.04.2003. године до 16.03.2005. године, важио је Кривични закон Републике Србије, којим је за кривично дело злоупотреба службеног положаја чланом 242. став 4. у вези става 1. била прописана казна затвора од 6 месеци до 5 година.

Ступањем на снагу одредбе члана 21. и 35. Закона о изменама и допунама Кривичног законика („Службени гласник РС“, број 121 од 24.12.2012. године) дана 15.04.2013. године, за кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица прописаног чланом 234. став 1. прописана је казна затвора од три месеца до три године.

У време када је донета пресуда Апелационог суда у Београду Кж1 3175/13 од 02.07.2013. године већ је био на снази Закон о изменама и допунама Кривичног законика („Службени гласник РС“, бр.121 од 24.12.2012. године), а тачније од 15. 04.2013. године примењује се члан 21. тог закона, који чланом 234. став 1. прописује кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица, за које кривично дело предвиђа казну затвора у распону од три месеца до три године. Имајући у виду да је првостепеном пресудом утврђено да је окривљена описане радње извршила као одговорно лице - власник Агенције за књиговодствене услуге С.,

што је другостепеном пресудом и потврђено, као и чињеницу да у измењеном Кривичном закону својство извршиоца као одговорног лица опредељује правну оцену описаних радњи окривљене као кривично дело из члана 234. став 1. КЗ, то је у смислу члана 5. став 2. КЗ, најблажи закон за учиниоца Закон о изменама и допунама Кривичног законика („Службени гласник РС“, бр.121 од 24.12.2012. године).

Надаље, према одредби члана 103. тачка 6. КЗ, кривично гоњење се не може предузети кад протекне три године од извршења кривичног дела за које се по закону може изрећи казна затвора преко једне године, а одредбом члана 104. став 6. КЗ, предвиђено је да застарелост кривичног гоњења настаје у сваком случају када протекне двоструко време које се по закону тражи за застарелост кривичног гоњења.

Како је окривљена Б.Р. последњу радњу кривичног дела предузела 16.03.2005. године, којом радњом је извршила кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 1. Кривичног законика, за које је прописана казна затвора од три месеца до три године, то је у смислу члана 104. став 6. Кривичног законика, протеклом времена од шест година - дакле 16.03.2011. године, наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења.

С обзиром на то да је пресуда Апелационог суда у Београду Кж1 3175/13 донета 02.07.2013. године, у време када је већ наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења, то је Апелациони суд у Београду, правилном применом кривичног закона, био дужан да у жалбеном поступку преиначи првостепену пресуду у конкретном случају уважењем жалбе браниоца окривљене Б.Р. и на основу члана 354. тачка 3. ЗКП-а, према окривљеној Б.Р. одбије оптужбу за кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 1. Кривичног законика.

Имајући у виду да другостепени суд то није учинио, већ је првостепену пресуду потврдио, на тај начин је учинио повреду члана 369. тачка 3. ЗКП-а („Службени гласник РС“, бр.72 од 03.09.2009. године) у вези члана 103. тачка 6. и члана 104. став 6. Кривичног законика, на штету окривљене Б.Р.

С обзиром на напред наведено, Врховни касациони суд је отклањајући учињену повреду закона, преиначио правноснажне пресуде Вишег суда у Београду К 1515/10 од 22.03.2013. године и Апелационог суда у Београду Кж1 3175/13 од 02.07.2013. године, те је на основу члана 422. тачка 3. ЗКП-а, према окривљеној Б.Р. одбио оптужбу за кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 1. Кривичног законика, док је о трошковима кривичног поступка одлучио у смислу одредбе члана 265. став 1. ЗКП-а.

Из изнетих разлога, на основу члана 30. став 1. Закона о уређењу судова и члана 492. став 1. тачка 2. ЗКП-а, одлучено је као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Олгица Козлов,с.р.**

**Председник већа-судија,
Јанко Лазаревић,с.р.**